

Thông tin công tác quản lý nhà nước về hải quan đối với việc nhập khẩu xe ô tô dưới dạng quà biếu, tặng

17:41 25/05/2022

Tổng cục Hải quan vừa tổ chức họp báo thông tin công tác quản lý nhà nước về hải quan đối với việc nhập khẩu xe ô tô dưới dạng quà biếu, tặng.

Theo đó, trước đây, qua công tác quản lý, theo dõi xe ô tô nhập khẩu không nhằm mục đích thương mại, Tổng cục Hải quan đã phát hiện các hiện tượng gian lận, lợi dụng chính sách để nhập khẩu xe dưới dạng tài sản di chuyển của việt kiều hồi hương, xe tạm nhập khẩu của đối tượng được hưởng quyền ưu đãi miễn trừ, xe nhập khẩu dưới dạng quà biếu, tặng. Tổng cục Hải quan đã điều tra, xử lý một số vụ việc hoặc chuyển cơ quan có thẩm quyền xử lý hành vi trốn thuế, gian lận, đồng thời báo cáo Bộ Tài chính để kiến nghị Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành các chính sách quản lý để đảm bảo công tác quản lý, tránh việc lợi dụng.

Cụ thể: Đối với xe ngoại giao Thủ tướng Chính phủ đã ban hành các Quyết định số 53/2013/QĐ-TTg ngày 13/09/2013, Quyết định 10/2018/QĐ-TTg ngày 01/03/2018, Quyết định số 14/2021/QĐ-TTg ngày 26/03/2021, theo đó đã hạn chế được việc mua bán tiêu chuẩn định lượng miễn thuế xe ô tô. Đối với xe tài sản di chuyển của việt kiều hồi hương phải nộp đủ các loại thuế (không được miễn thuế như trước đây), theo đó đã hạn chế việc nhập khẩu, mấy năm trở lại đây không phát sinh việc nhập khẩu theo loại hình này. Đối với xe nhập khẩu dưới dạng quà biếu tặng: đã ban hành Thông tư 143/2015/TT-BTC theo đó quy định xe nhập khẩu dưới dạng quà biếu tặng phải được cấp phép trước khi làm thủ tục nhập khẩu và mỗi tổ chức, cá nhân chỉ được nhập 01 xe/1 năm.

Về việc ban hành Thông tư 143/2015/TT-BTC: Bộ Tài chính ban hành Thông tư 143/2015/TT-BTC là trên cơ sở quy định của Luật Hải quan, Nghị định 187/2015/NĐ-CP ngày 20/11/2013 và Quyết định số 31/2015/QĐ-TTg ngày 04/08/2015 của Thủ tướng Chính phủ là đúng thẩm quyền của Bộ Tài chính vì Thông tư này ban hành trước khi Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật và Luật Quản lý ngoại thương có hiệu lực.

Thông tư 143/2015/TT-BTC ban hành tạo cơ sở pháp lý rõ ràng, góp phần đảm bảo công tác quản lý, hạn chế việc nhập khẩu tràn lan thông qua việc giới hạn định lượng nhập khẩu, không ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất, lắp ráp, nhập khẩu của các doanh nghiệp ô tô trong nước đồng thời tạo thuận lợi cho các đối tượng thực thi. Cụ thể: Quy định rõ ràng về đối tượng; Quy định rõ ràng về hồ sơ, thủ tục cấp giấy phép nhập khẩu xe (chứng từ cho biếu tặng phải chứng thực từ bản chính); Đặc biệt Thông tư đã giới hạn số lượng xe được nhập khẩu dưới dạng quà biếu tặng (mỗi tổ chức, cá nhân chỉ được nhập 01 xe/1 năm).

Qua đó góp phần hạn chế nhập khẩu, bảo hộ sản xuất, lắp ráp trong nước. Số liệu thống kê 5 năm qua (từ 2016-2021), cho thấy lượng xe nhập khẩu qua loại hình quà biếu tặng chỉ chiếm dưới 1% tổng xe nhập khẩu dưới 9 chỗ ngồi.

Về chính sách quản lý: Trước khi Nghị định 116/2017/NĐ-CP được ban hành, thì việc nhập khẩu xe dưới dạng quà biếu, tặng cũng không bị điều chỉnh bởi các điều kiện quy định tại Thông tư 20/2011/TT-BCT 12/05/2011 của Bộ Công Thương bổ sung thủ tục nhập khẩu xe ô tô chở người loại từ 09 chỗ ngồi trở xuống.

Theo quy định tại Nghị định 116/2017/NĐ-CP ngày 17/10/2017 và Nghị định số 69/2018/NĐ-CP ngày 15/05/2018 thì xe ô tô nhập khẩu kinh doanh thương mại phải có giấy phép do Bộ Công Thương cấp, đối với xe ô tô nhập khẩu dưới dạng quà biếu, tặng không bị điều chỉnh bởi các quy định tại Nghị định 116/2017/NĐ-CP.

Về kiểm tra chất lượng: xe ô tô nhập khẩu phải đảm bảo các điều kiện về chất lượng theo quy định của Bộ GTVT, đối với xe đã qua sử dụng thì năm sản xuất không quá 5 năm tính từ năm sản xuất đến thời điểm nhập khẩu, theo đó xe nhập khẩu dưới dạng quà biếu, tặng đều phải kiểm tra chất lượng theo quy định của Bộ GTVT trước khi thông quan.

Về chính sách thuế: Theo quy định của pháp luật về thuế, đối với xe ô tô nhập khẩu dưới dạng quà biếu tặng, người khai hải quan phải nộp đủ các loại thuế: thuế nhập khẩu, thuế tiêu thụ đặc biệt và thuế giá trị gia tăng trước khi hàng hóa được thông quan, đối với xe quà biếu tặng thì phải nộp thêm thuế thu nhập bất thường tại cơ quan thuế nội địa.

Đối với xe ô tô nhập khẩu dưới dạng quà biếu, tặng mà các phương tiện thông tin đại chúng đã nêu trong thời gian vừa qua, cơ quan hải quan đã thực hiện thủ tục theo đúng quy định hiện hành và thu đủ các loại thuế theo quy định. Đồng thời cơ quan hải quan gửi hồ sơ liên quan đến cơ quan thuế nội địa để thực hiện việc thu thuế thu nhập bất thường.

Bộ Tài chính đã chỉ đạo cơ quan hải quan có các biện pháp cụ thể: Hồ sơ cấp phép không đầy đủ, chi tiết theo quy định thì từ chối cấp giấy phép nhập khẩu.

Rà soát hồ sơ tại khâu cấp giấy phép nhập khẩu, cụ thể: phải có chứng từ chứng minh mối quan hệ (quan hệ xuất nhập khẩu thì phải có tờ khai, chứng từ thanh toán tiền hàng, quan hệ tư vấn, hỗ trợ thì phải có hợp đồng, email trao đổi trước đó...), trường hợp nghi ngờ về mối quan hệ giữa bên cho và bên tặng thì báo cáo Tổng cục Hải quan để xác minh thông tin.

Đối với các doanh nghiệp trong các năm gần đây thường xuyên nhập khẩu dưới dạng quà biếu tặng thì phải thực hiện xác minh.

Chi cục Hải quan cửa khẩu (nơi làm thủ tục hải quan) tăng cường công tác quản lý trị giá hải quan đối với xe ô tô nhập khẩu, cụ thể: Xác định trị giá hải quan để tính thuế tại thời điểm làm thủ tục hải quan (thay vì xác định trị giá hải quan tại thời điểm thông quan như hàng hóa khác); Phải kiểm tra đối chiếu kiểm tra đăng kiểm ngay khi có kết quả trên Hệ thống một cửa quốc gia, nếu có sự khác biệt dẫn đến làm thay đổi trị giá hàng hóa thì phải xác định lại trị giá hải quan và ban hành quyết định ấn định thuế, thu đủ các loại thuế trước khi thông quan; Rà soát tất cả các tờ khai nhập khẩu xe không nhằm mục đích thương mại trong 2 năm gần đây, đối với các tờ khai đã xác định trị giá chưa đúng thì ấn định thuế, trường hợp người nộp thuế không nộp số tiền còn thiếu thì chuyển hồ sơ sang cơ quan công an; Các Chi cục Hải quan phải tổ chức rà soát tình hình kiểm

tra, xác định trị giá hàng ngày về việc xác định trị giá đối với từng tờ khai nhập khẩu; Tổ chức thành lập các đoàn thanh tra, kiểm tra tại 04 Cục Hải quan các tỉnh, thành phố có số lượng xe nhập khẩu dưới dạng quà biếu tặng lớn trong thời qua.

Để tăng cường quản lý chặt chẽ đúng pháp luật đối với loại hình nhập khẩu xe quà biếu tặng, ngày 29/03/2022, Văn phòng Chính phủ có văn bản số 1920/VPCP-KTTH thông báo ý kiến của Phó Thủ tướng Lê Minh Khái, theo đó: Giao Bộ Tài chính chủ trì, phối hợp với các Bộ: Công Thương, Tư pháp, Giao thông Vận tải, Ngoại giao, Công an và các cơ quan liên quan rà soát khung khổ pháp luật và tổng kết, đánh giá kết quả triển khai thực hiện để kịp thời đề xuất biện pháp cụ thể, hợp lý, khả thi, phù hợp với quy định pháp luật để quản lý đối với xe ô tô nhập khẩu, tạm nhập khẩu không nhằm mục đích thương mại trong trường hợp bãi bỏ quy định cấp giấy phép tại Thông tư số 143/2015/TT-BTC, đảm bảo chặt chẽ, đúng quy định pháp luật, đúng thẩm quyền, không để xảy ra tình trạng trục lợi, buôn lậu, vi phạm pháp luật.

Hiện, Bộ Tài chính đã phối hợp với các cơ quan này đánh giá tình hình thực hiện và đề xuất biện pháp quản lý, cụ thể giao Tổng cục Hải quan:

Khẩn trương hoàn thành việc rà soát khung khổ pháp luật và tổng kết, đánh giá kết quả triển khai thực hiện Thông tư 143/2015/TT-BTC để kịp thời đề xuất biện pháp cụ thể, hợp lý, khả thi, phù hợp với quy định của pháp luật để quản lý đối với xe ô tô nhập khẩu, tạm nhập khẩu không nhằm mục đích thương mại.

Trình Bộ Tài chính xin ý kiến các Bộ, ngành có liên quan đối với dự thảo công văn báo cáo Thủ tướng Chính phủ, dự thảo Thông tư sửa đổi, bổ sung theo hướng bãi bỏ thẩm quyền cấp giấy phép nhập khẩu.

Phó thủ tướng Chính phủ - Lê Minh Khái và Bộ trưởng Bộ Tài chính đã có chỉ đạo quyết liệt:

Phó Thủ tướng Chính phủ đã có chỉ đạo tại văn bản số 3209/VPCP-KTTH ngày 24/05/2022 giao Bộ Tài chính, Bộ Công an theo chức năng, nhiệm vụ và thẩm quyền được giao chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan khẩn trương kiểm tra và xác minh thông tin Báo Tiền phong nêu (“bất thường đường dây nhập siêu xe biếu tặng”), trường hợp phát hiện vi phạm xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.

Bộ trưởng Bộ Tài chính đã có chỉ đạo yêu cầu Tổng cục Hải quan khẩn trương chỉ đạo tổ chức thanh tra, kiểm tra nội dung phản ánh tại bài viết, xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật nếu có phát hiện sai phạm và báo cáo kết quả về

Bộ Tài chính trước ngày 02/06/2022.

Quan điểm của Tổng cục Hải quan nếu phát hiện sai phạm trong việc cấp phép nhập khẩu và thực hiện thủ tục hải quan đối với xe ô tô nhập khẩu dưới dạng quà biếu tặng thì sẽ xử lý nghiêm, không bao che.

Đối với các thông tin như một địa chỉ có nhiều doanh nghiệp nhận xe là quà biếu tặng, hoặc xe sau khi thông quan đã đưa ra cửa hàng để bán, Tổng cục Hải quan thấy rằng: Cơ quan hải quan thực hiện việc cấp giấy phép trên cơ sở hồ sơ hợp lệ theo quy định tại Thông tư 143/2015/TT-BTC do người nhận quà biếu tặng nộp (trong đó có giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh), theo đó việc một địa chỉ có nhiều doanh nghiệp hoạt động (được cấp giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh) là theo quy định của pháp luật về quản lý doanh nghiệp. Trường hợp đây là những địa chỉ ma dùng để khai báo gian dối, cơ quan hải quan sẽ phối hợp với cơ quan chức năng xem xét và xử lý đúng quy định.

Theo quy định tại tiểu mục 3 Bộ Luật dân sự (quy định về quyền định đoạt) thì quyền định đoạt là quyền chuyển giao quyền sở hữu tài sản, từ bỏ quyền sở hữu, tiêu dùng hoặc tiêu hủy; chủ sở hữu có quyền bán, trao đổi, tặng cho, cho vay, từ bỏ quyền sở hữu, tiêu dùng...

Anh Minh